

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΠΡΟΦΥΛΛΙΔΗ

Ποιους ενοχλεί το ΣτΕ;

Το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ) είναι το ανώτατο διοικητικό δικαστήριο της χώρας, με γενική αρμοδιότητα να ακυρώνει τις παράνομες πράξεις των διαφόρων οργάνων της διοίκησης της ελληνικής πολιτείας.

Στο ΣτΕ καταφεύγει η καθαρίστρια που απολύεται παρ'ανόμως από κάποιο δήμο, ο τμηματάρχης ο οποίος θεωρεί ότι κακώς δεν προήχθη, κάθε πολίτης που θεωρεί ότι κάποια κρατική ή ιδιωτική παρέμβαση υποβαθμίζει το περιβάλλον. Οι δικαστές του ΣτΕ έχουν σοβαρή νομική παιδεία, ακεραιότητα και ανεξαρτησία απέναντι στο πολιτικό σύστημα και αποτελούν το έσχατο οχυρό αντίστασης της κοινωνίας και των πολιτών απέναντι στις αυθαιρεσίες της διοίκησης.

Αν το ΣτΕ δικαιώσει τον προσφεύγοντα (π.χ. την καθαρίστρια που απολύθηκε παρ'ανόμως), η ακυρωτική αυτή απόφασή του καταργεί την απόφαση της διοίκησης, στην οποία επιβάλλεται η συμμόρφωση χωρίς καθυστέρηση προς την απόφαση του ΣτΕ. Το ΣτΕ έχει εξελιχθεί στο σοβαρότερο αντίβαρο στην παντοδυναμία της εκάστοτε πολιτικής εξουσίας που έχει τους μηχανισμούς ασφα-

κακού ελέγχου της διοίκησης.

Το ΣτΕ ενοχλεί όσους διαχειρίζονται το πολιτικό σύστημα και τη διοίκηση, διότι αποτελεί τροχοπέδη στις αυθαιρεσίες τους.

Στο δικαστικό μας σύστημα έχει επικρατήσει ο λεγόμενος παρεμπιπτων έλεγχος από κάθε δικαστή της συνταγματικότητας οποιασδήποτε νομικής ρύθμισης, κάτι που εφαρμόζει το ΣτΕ από την ίδρυσή του. Με παλαιότατη απόφαση του Αρείου Πάγου (του 1897) ο δικαστής που δικάζει μία υπόθεση μπορεί να μην εφαρμόζει έναν οποιονδήποτε νόμο, αν τον θεωρεί αντισυνταγματικό.

Η ανεξαρτησία και η δικαιοδοσία του έλληνα δικαστή κινδυνεύουν όμως, αν με την προωθούμενη αναθεώρηση του συντάγματος δημιουργηθεί παντοδύναμο συνταγματικό δικαστήριο, που θα ερμηνεύει αξιωματικά τις συνταγματικές διατάξεις, θα είναι δηλαδή ένα δικαστήριο για τους δικαστές. Αν γίνει αυτό χωρίς ασφαλιστικές δικλίδες προστασίας της ελευθερίας ερμηνείας των νόμων από τους λοιπούς δικαστές, ποιος δικαστής θα τολμήσει να εγείρει ζήτημα αντισυνταγματικότητας; Είναι χρήσιμο να αναφερθώ σε ένα πρόβλημα της Θεσσαλονίκης. Χωρίς να ερωτηθούν οι πολίτες και χωρίς να τεκμηριωθεί επιστημονικά, το υπουργείο Δημοσίων Έργων προωθεί ένα αμφίβολης σκοπιμότητας

και αποτελεσματικότητας έργο, την "υποθαλάσσια αρτηρία". Η έσχατη ελπίδα αποτροπής του προωθούμενου κατά της πόλης εγχειρήματος είναι η αίτηση ακύρωσης ενώπιον του ΣτΕ κατά της σύμβασης που υπέγραψε το υπουργείο Δημοσίων Έργων από οποιονδήποτε πολίτη θεωρεί ότι υποβαθμίζεται επικίνδυνα και μη αντιστρέψιμα το περιβάλλον. Και οι δικαστές τόσο του ε' τμήματος του ΣτΕ όσο και της ολομέλειας έχουν μακρά παράδοση και ανεξαρτησία σε ζητήματα προστασίας του περιβάλλοντος.

Είναι προφανές ότι το ΣτΕ ενοχλεί όσους διαχειρίζονται το πολιτικό σύστημα και χειραγωγούν τη διοίκηση, δηλαδή υπουργούς, γενικούς γραμματείς, διοικητές οργανισμών, δημάρχους κτλ. Το ΣτΕ είναι το τελευταίο αποκούμπι των διοικουμένων κατά των αυθαιρεσιών της διοίκησης. Οποιαδήποτε απόπειρα περιορισμού της δικαιοδοσίας των δικαστών του ΣτΕ ενδεχομένως μέσω των αρμοδιοτήτων του υπό συζήτηση προς δημιουργία συνταγματικού δικαστηρίου είναι βαθύτατα αντιδημοκρατική και συνιστά περιφρόνηση προς τον αδικούμενο πολίτη. Μία συνταγματική αναθεώρηση πρέπει να ενισχύει τα δικαιώματα του πολίτη και όχι να τα φαλκιδεύει, καθιστώντας τον άβουλο και αδύναμο υποχείριο της κρατικής εξουσίας και αυθαιρεσίας.